

Kommune/enhet:
Haram kommune
 Emne:

Revidert dato/sign.:
22.05.25/LLE

År:
2024

Noteoppstillinger

Hovedreferanser:

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (BRF) §§ 5-10 - 5-15 BRF §§ 6-2, 8-2, 9-4 og 10-4.

Dette skjemaet inneholder forslag til noteoppsett til årsregnskapet. Dette arket gir en innledning og forklaring til bruken av skjemaet, mens de øvrige arkfanene inneholder konkrete forslag til noteoppstillinger. Det er en arkfane per note. Ved å klikke på linkene nedenfor kommer du til de enkelte noteoppstillingene. Forslaget til noteoppstillinger i dette skjemaet skal dekke de krav og anbefalinger som gis i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) Rekkefølgen følger forslaget til rekkefølge i BRF'en.

Generelt gjelder at noter som følger av budsjett- og regnskapsforskriften skal gis så langt de er aktuelle. Notene skal nummereres. I oppstillingene i årsregnskapet skal det så langt som mulig gis henvisninger fra regnskapsposter til tilhørende note.

Et standardisert forslag til noteoppstillinger, som det foreliggende, vil aldri kunne bli dekkende for alle aktuelle forhold i den enkelte kommune. De kommuner som har spesielle forhold som er av vesentlig betydning for å bedømme kommunens økonomiske aktivitet og stilling, må ta inn noter som inneholder informasjon om slike forhold, jf. § 5-15. Forslaget inneholder noen eksempler på noter som kan være aktuelle å vurdere i den forbindelse, men kommunen må selv vurdere hvilke noter utover de faste som er aktuelle.

Generell veiledning til bruk av skjemaet:

Forslag til konkret innhold i notene står skrevet med vanlige typer, og de aller fleste bør kunne benytte dette innholdet uforandret. Det som står skrevet med kursiv skrift er kommentarer og veiledning. Dette må den enkelte kommune stryke og ev. erstatte med egen omtale der dette er aktuelt. Rød skrift angir at kommunen må fylle inn videre tekst eller at det foreligger valg hvor kommunen må velge det alternativet som passer den enkelte.

Linker til notene:

Hjemmel:

[Regnskapsprinsipper og vurderingsregler](#)

[Organisering av kommunens virksomhet \(regnskapsenheter\)](#)

Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

[Note 1: Arbeidskapital](#)

§5-10 a

[Note 2: Årets endring i kapitalkonto](#)

§5-10 b

[Note 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, estimer og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil](#)

§5-10 c

Faste noteopplysninger om eiendeler

[Note 4: Anleggsmidler](#)

§5-11 a

[Note 5: Aksjer og andeler i varig eie](#)

§5-11 b

[Note 6: Utlån](#)

§5-11 c

[Note 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater](#)

§5-11 d

[Note 8: Rentesikring](#)

§ 5-11 e

Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser

[Note 9 : Langsiktig gjeld](#)

§5-12 a

[Note 10: Avdrag på lån](#)

§5-12 b

[Note 11: Pensjon](#)

§5-12 c

[Note 12: Garantiansvar](#)

§5-12 d

Faste noteopplysninger om andre forhold

[Note 13: Bundne fond](#)

§5-13 a

[Note 14: Selvkostområder](#)

§5-13 b

[Note 15: Salg av finansielle anleggsmidler](#)

§5-13 c

[Note 16: Ytelser til ledende personer i virksomheten](#)

§5-13 d

[Note 17: Godtgjørelse til revisor](#)

§5-13 e

Aktuelle noter for å bedømme økonomisk utvikling og stilling

§ 5-15

[Note 27: Usikre forpliktelser](#)

[Note 29: Spesifikasjon av vesentlige poster](#)

[Note 30: Estimatendringer og korrigering av tidligere års feil](#)

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Vurderingsreglene og regnskapsprinsippene som er praktisert i 2024, er lik med året før

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon. Kommunalt foretak ligger innenfor ordinær organisasjon, men avlegger eget årsregnskap og årsmelding.

Enheter som inngår i konsolidert regnskap	Aktivitet/bransje	Organisasjonsform
Ingebrigt Davik - Huset Kf	Fellesarena i Haram	Kommunalt Foretak

I tillegg er kommunen deltaker i interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper. Disse rettssubjektene er angitt i tabell under.

Rettssubjekter kommunen deltar i	Aktivitet/bransje	Organisasjonsform
Interkommunalt Arkiv For Møre Og Romsdal Iks	Arkiv fagleg rådgjeving overfor	Interkommunalt Selskap
Sunnmøre Kontrollutvalgssekretariat Iks	Sekretariatsfunksjon for	Interkommunalt Selskap
Sunnmøre Regionråd Iks	Politisk senter for	Interkommunalt Selskap
Ålesundregionens havnevesen	Felles interkommunalt	Interkommunalt Selskap
Sunnmøre friluftsråd	Felles friluftsråd	Kommunalt oppgåvefellesskap
Møre og Romsdal Revisjon SA	Kommunal revisjon	Samvirkeforetak

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2024	01.01.2024	Endring
2.1 Omløpsmidler	687 476 892	615 501 163	
2.3 Kortsiktig gjeld	-298 059 568	-216 475 349	
Arbeidskapital	389 417 324	399 025 814	-9 608 491

Drifts- og investeringsregnskapet :	Sum
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-974 884 954
Sum driftsutgifter	945 183 074
Netto finansutgifter	32 125 450
Netto driftsresultat	2 423 570
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	235 076 654
Sum investeringsinntekter	-227 938 017
Netto utgifter videreutlån	-1 125 968
Netto utgifter i investeringsregnskapet	6 012 669
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-1 172 252
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	9 608 491
Differanse (forklares nedenfor)	0

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
	0
	0
	0
	0
	0
	0
	0

Dersom det har vært vesentlige endringer i arbeidskapitalen gjennom året, bør dette forklares nærmere.

Note 2 Kapitalkonto

Årets endring i kapitalkonto

	01.01.2024	31.12.2024	Endring
Anleggsmidler	2 492 040 422	2 747 524 776	255 484 354
Langsiktig gjeld	2 196 135 180	2 448 397 615	252 262 435
Ubrukte lånemidler	16 756 700	15 584 448	-1 172 252
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			0
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			0
Kapitalkonto	312 661 942	314 711 609	2 049 667

Spesifikasjon av bevegelser på kapitalkontoen

Saldo kapitalkonto 1.1.Note 2 Kapitalkonto	312 661 942
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	227 029 724
Reversert nedskrivning eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer/andeler	0
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Utlån	22 459 812
Avdrag på eksterne lån	39 017 814
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	68 794 433
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Reversert oppskrivning utenlandslån	
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	1 957 479
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	74 536
Avskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	38 934 150
Nedskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Salg aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	14 100 000
Avdrag på utlån	9 836 142
Avskrivning på utlån	0
Bruk av lånemidler	201 172 252
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	91 280 249
Endring pensjonsmidler SPK	1 812 267
Endring pensjonsmidler KLP	
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap (oppskrivning) utenlandslån	
Saldo kapitalkonto 31.12.Note 2 Kapitalkonto	314 711 609

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimer og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp i årets regnskap

Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Ingen endringer

Note 4 Varige driftsmidler

	A	B	C	D	E	F	X	
	IT-utstyr, kontormaskiner o.l	Anleggsmaski ner, maskiner, inventar&utst yr, verktøy o.l	Programvare o.l.	Brannbiler, parkeringsplas ser, tekniske anlegg(VAR), o.l	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, vier, ledningen.	Adm.bygg, sykehjem o.l.	Tomter/Nærin gsareal o.l.	SUM
Bokført verdi 01.01.24	8 049 582	11 863 607	21 935 128	0	820 941 123	373 293 059	33 098 349	1 269 180 848
Tilgang i året	4 350 170	12 605 912	0	0	201 561 592	8 349 650	162 400	227 029 724
Avgang i året	0	0	0	0	0	-38 909	-900	-39 809
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	-34 726	-34 726
Årets ordinære avskrivninger	-46 163	-2 570 142	-1 462 342	0	-25 595 966	-9 259 537	0	-38 934 150
Årets justeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.2024	12 353 589	21 899 377	20 472 786	0	996 906 749	372 344 263	33 225 123	1 457 201 887
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Det skal opplyses om årsaken til vesentlige nedskrivninger og eventuelle reverseringer av slike.

Leide varige driftsmidler som er balanseført, skal spesifiseres hvis leieavtalen er vesentlig.

Ved salg av anleggsmidler bør det gis en spesifikasjon over vesentlige poster vedrørende gevinst/tap.

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvising balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2024	Balanseført verdi 01.01.2024
Ålesund kunnskapspark as	221152001			kr 200 000	kr 200 000
Møreaksen as	221152002	3,40 %		kr 533 500	kr 533 500
Muritunet as	221152003			kr 100 000	kr 100 000
Biblioteksentralen	221152004			kr 1 500	kr 1 500
Haram industrier as	221152005	100,00 %		kr 2 950 000	kr 2 950 000
Sande fastlandssamband as	221152006			kr 5 000	kr 5 000
Rovdefjordsambandet as	221152007			kr 3 575	kr 3 575
Helseplattformen as	221152008	1,78 %		kr 53 535	kr 53 535
Eksportvegen as	221152009	14,30 %		kr 8 580	kr 8 580
Hareid fastlandssamband as	221152010			kr 37 000	kr 37 000
Møre og Romsdal boligbyggelag	221152011			kr 3 125	kr 3 125
Utviklingsforum for Ålesund	221152012			kr 25 000	kr 25 000
Hamnsundsambandet	221152013	10,53 %		kr 22 000	kr 22 000
Løvsøy industrihus as	221152014	37,59 %		kr 500 000	kr 500 000
Nordic halibut as	221152015			kr 600 825	kr 600 825
Møre og Romsdal revisjon SA	221152016			kr 105 000	kr 105 000
KLP - egenkapitalinnskudd	221550000			kr 31 084 158	kr 29 126 679
			kr -	kr 36 232 798	kr 34 275 319

Endringer 2024

Årlig innskudd av egenkapital i KLP

Haram Bygdebok AS avsluttet og nedskrevet.

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapets forpliktelser.

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Utlån Ravn IL 222200001	kr 3 024 000	kr -			
Utlån Norborg IL 222200002	kr 9 750 000	kr 11 250 000			
Utlån Lepsøy IL 222200004	kr 362 776	kr 544 136			
Boligsosiale formål (startlån) 222890002	kr 126 479 273	kr 115 357 747			
Sum lånefinansierte utlån	kr 139 616 049	kr 127 151 883	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler					
Sum egenfinansierte utlån	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 139 616 049	kr 127 151 883	kr -	kr -	kr -

Sosiale utlån (driftsmidler)

183 668

24 163

Endringer 2024

Ingen vesentlige tap knyttet til ordinære utlån.

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Langsiktige investeringsmidler:		31.12.2024	andel	31.12.2023	andel
Kontanter		2 476 460	0,8 %	162 724	0,1 %
Aksjer	Norge	31 014 592	10,1 %	20 083 704	6,4 %
	Internasjonalt	94 057 401	30,5 %	39 463 285	12,5 %
Rentepapir	Norge	61 959 269	20,1 %	199 701 276	63,3 %
	Internasjonalt	118 399 093	38,5 %	56 299 798	17,8 %
Total		307 906 815	100,0 %	315 710 787	100,0 %

Forvaltningsmessig plassering:				Kjøp/Salg	Resultatført verdiendring
218430010 Sparebanken Møre aktiv kapitalf.	-	0,0 %	82 902 720	-90 698 412	7 795 692
218430012 Odin aktiv kapitalf.	-	0,0 %	65 049 304	-71 779 851	6 730 547
218430013 Pareto aktiv kapitalf.	-	0,0 %	81 904 227	-91 108 328	9 204 101
218430014 Fokus aktiv kapitalf.	307 906 815	100,0 %	85 854 535	213 586 591	8 465 689
Total	307 906 815	100,0 %	315 710 787	-40 000 000	32 196 028

Innløsninger/gevinstrealisering i 2024 - 40 mnok til bank.

Likviditetsplasseringer kort/mellomlang:

Forvaltningsmessig plassering:				Kjøp/Salg	Resultatført verdiendring
211200016 Arctic pengemarked fondspl.	115 161 393	100,0 %	108 395 841		6 765 552
Total	115 161 393	100,0 %	108 395 841	0	6 765 552

Samlet bokført avkastning i året

38 961 581

Kommunen har ikke derivater som ikke inngår i sikring. Det henvises til egen utfyllende finansrapport.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum	Forfall	Rente-binding til	Betaler	Finansre-glementet	Mot part
14633858.10	5 882 350	okt.32	okt.32	2,583	x	HUSB
14639480	141 333 331	apr.51	mai.33	3,558	x	HUSB
NO0010876527	268 985 000	mar.30	mar.30	2,055	x	DNB
Sum	416 200 681					

Rentebytteavtaler

Swap nr	Motpart	Volum	Løper fra dato	Forfall	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finansre-glementet
IRS34278.2	SMN	100 000 000	jun. 09	mar.25	2,000	3M niBOR	Kontanstrømsikring	x

Det henvises til egen utfyllende gjeldsrapport

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2024	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente 31.12
Lån til egne investeringer	1 165 479 064	0		
Lån til andres investeringer	0	0		
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0		
Lån til videreutlån (konsernintern)	0	0		
Lån til videreutlån (andre)	13 136 776	0		
Lån til videreutlån (Husbanklån)	126 479 273	0		
Sum bokført langsiktig gjeld	1 305 095 113	0	4,29	3,96 %
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2025	410 000 000	0		
Herav lån som må refinansieres	410 000 000	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2024	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	416 200 681	2,57 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	888 894 432	4,61 %

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2024	2023
Sum avskrivninger i året	38 934 150	
Sum lånegjeld pr 1.1.	961 965 864	
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	1 236 082 499	
Bergnet minimumsavdrag	30 300 018	
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	30 307 621	
Avvik	0	0

Forenklet modell: Sum langsiktig gjeld / sum bokført verdi anleggsmidler * årets avskrivninger

	Selskap 1	Selskap 2	Konsern (juridisk enhet)
Varige driftsmidler - 01.01.2024	1 269 180 848		1 269 180 848
- ikke avskrivbare eiendeler	-33 098 349		-33 098 349
			1 236 082 499
Langsiktig gjeld - 01.01.2024	1 144 112 927		1 144 112 927
Lån til videreutlån	-182 147 063		-182 147 063
Andre lån som ikke skal inngå	-		-
			961 965 864
Avskrivning bokført	38 934 150		38 934 150
Beregning minsteavdrag	30 300 018		30 300 018
Betalt avdrag drift - 510	30 307 621		30 307 621
Betalt avdrag inv. - 510	2 017 379		2 017 379
Sum avdragsutgifter	32 325 000		
Betalt for mye(+) / lite(-)	7 603		7 603

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

Konto 255080200	2024	2023
Mottatte avdrag på videreutlån (startlån) (3922)	7 818 781,77	-
Utgiftsførte avdrag på videreutlån (startlån) i investeringsregnskapet (3512)	6 692 814,00	-
Avsetning til/bruk av avdragsfond	1 125 967,77	-
Saldo avdragsfond 31.12.	56 121 147,92	54 995 180,15

Konto 255080900	2024	2023
Mottatte avdrag på utlån - ekstern (3920)	2 017 360,00	-
Utgiftsførte avdrag på viderutlån i investeringsregnskapet (3511)	2 017 360,00	-
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-	-
Saldo avdragsfond 31.12.	-	-

Konsernutlån	2024	2023
Mottatte avdrag på utlån - konsern (3920)	-	-
Utgiftsførte avdrag på konsernlån i investeringsregnskapet (3510)	-	-
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-	-
Saldo avdragsfond 31.12.	-	-

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

KLP	2024	2023
Innestående på premiefond 01.01.	0	
Tilført premiefondet i løpet av året	31 181 526	
Bruk av premiefondet i løpet av året	29 553 341	
Innestående på premiefond 31.12.	1 628 185	-

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	

SPESIFIKASJONER FOR REGNSKAPSFØRING OG PENSJONSNOTE 2024

Haram kommune - Sum side - KLP

PENSJONSKOSTNADER	2023	2024
Årets opptjening	0	41 945 457
Rentekostnad	32 891 653	41 898 100
Brutto pensjonskostnad	32 891 653	83 843 557
Forventet avkastning	-38 342 726	-45 981 476
Netto pensjonskostnad	-5 451 073	37 862 081
Sum amortisert premieavvik	8 017 425	14 771 575
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	0	1 644 141
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	2 566 352	54 277 797

PREMIEAVVIK	2023	2024
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	0	44 340 348
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	0	-1 644 141
Netto pensjonskostnad	5 451 073	-37 862 081
Premieavvik	5 451 073	4 834 126

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2023 ESTIMAT	31.12.2024 ESTIMAT
Brutto påløpt forpliktelse	972 653 168	1 065 915 747
Pensjonsmidler	996 910 886	1 065 705 319
Netto forpliktelse før arb.avgift	-24 257 718	210 428

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPLIKTELSE UB - ESTIMAT	2024
Overførte/mottatte pensjonsforpliktelser 1.1	12 120 115
Brutto pensjonsforpl. IB 1.1 - estimat i fjor samt fisjon/fu	984 773 283
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	44 168 566
Overførte/mottatte avvik	0
Faktisk forpliktelse	1 028 941 849
Årets opptjening	41 945 457
Rentekostnad	41 898 100
Utbetalinger	-46 869 659
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	1 065 915 747

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDLER UB - ESTIMAT	2024
Overførte/mottatte pensjonsmidler 1.1	13 152 129
Brutto pensj.midl IB 1.1 samt fisjon/fusjon	1 010 063 015
Estimatavvik midler IB 1.1	13 834 280
Overførte/mottatte avvik	0
Faktiske pensjonsmidler	1 023 897 295
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	44 340 348
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-1 644 141
Utbetalinger	-46 869 659
Forventet avkastning	45 981 476
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	1 065 705 319

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK	2024	2025
Sum amortisert premieavvik til føring	14 771 575	15 462 164
Akkumulert premieavvik	69 325 259	

AVSTEMMING	2024
Balanseført netto forpliktelse IB 1.1	-24 257 718
Netto pensjonskostnad	37 862 081
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	1 644 141
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	-44 340 348
Brutto estimatavvik	30 334 286
Nettoeffekt av fisjon/fusjon	-1 032 014
Balanseført netto forpliktelse UB 31.12	210 428

SPESIFIKASJON AV ESTIMATAVVIK, PLANENDRING OG TARIFFENDRING	2024
Endret forpliktelse - Planendring	0
Endret forpliktelse - Ny beregningstariff	0
Endret forpliktelse - Øvrige endringer	44 168 566
Endringer forpliktelse - Totalt	44 168 566

År	2023	2024
Andel av fellesskapets pensjonsgrunnlag	0,00 %	0,16 %
Aggregert pensjonsgrunnlag pr 01.01	-	73 410 547

Amortisering:	-	7
---------------	---	---

PENSJONSKOSTNAD	2023	2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Årets opptjening, service cost	-	6 131 381	6 313 501	6 501 031	6 694 131	6 892 966
Rentekostnad	-	2 602 699	2 680 007	2 787 207	2 898 696	3 014 643
Brutto pensjonskostnad	-	8 734 080	8 993 508	9 288 238	9 592 826	9 907 610
Forventet avkastning	-	-1 715 613	-1 738 848	-1 786 214	-1 836 849	-2 026 370
Netto pensjonskostnad	-	7 018 467	7 254 660	7 502 025	7 755 977	7 881 240
Sum amortisert premieavvik	-	442 240	618 823	620 816	436 862	323 047
Administrasjonskostnad	-	231 744	212 717	218 971	224 643	230 461
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	-	7 692 451	8 086 201	8 341 812	8 417 482	8 434 748

PREMIEAVVIK	2023	2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	-	8 189 995	6 998 048	6 967 884	7 028 474	7 403 102
Herav oppgjør for desember 2023	-	-	-	-	-	-
Administrasjonskostnad	-	-231 744	-212 717	-218 971	-224 643	-230 461
Netto pensjonskostnad	-	-7 018 467	-7 254 660	-7 502 025	-7 755 977	-7 881 240
Premieavvik	-	939 783,99	-469 530	-753 111	-952 146	-708 599

	AGA	132 509,54				
AMORTISERING AV PREMIEAVVIK	2023	2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Beregnet premieavvik året for	-	3 257 281	939 784	-469 330	-753 111	-952 146
Amortisering av fjorårets premieavvik	-	465 326	134 255	-67 047	-107 587	-136 021
Amortisering av premieavvik fra tidligere år	-	-23 086	484 568	687 863	544 449	459 068
Sum amortisert premieavvik til føring	-	442 239,62	618 823	620 816	436 862	323 047
Rest til amortisering inkl premieavvik 31.12	-	3 875 772				

AGA		62 355,79				
FORUTSETNINGER						
Økonomiske forutsetninger	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Diskonteringsrente	3,50 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet avkastning	3,50 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,48 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet G-regulering	2,48 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %	2,97 %

Demografiske parametere (SPK)	Kommuner	Fylkeskommuner
Frivillig avgang	4,5 % for aldersgruppen 18-39 år 2 % for aldersgruppen 40-54 år 1 % for aldersgruppen 55 og oppover	4,5 % for aldersgruppen 18-39 år 2 % for aldersgruppen 40-54 år 1 % for aldersgruppen 55 og oppover
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 %	40 %
Dødelighet	K2013	K2013
Uforhet	K1963 (200 %)	K1963 (200 %)

PENSJONSFORPLIKTELSE	2023	2024	
Brutto pålopt forpliktelse 31.12	75 788 875	73 801 557	1 987 318
Pensjonsmidler 31.12	-50 397 322	-48 585 055	-1 812 267
Netto forpliktelse for arb.avgift 31.12	25 391 553	25 216 502	175 051
AGA			24 682

BRUTTO PENSJONSFORPLIKTELSE UB – ESTIMAT	2024
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1. - estimat i fjor	75 788 875
Årets opptjening	6 131 381
Rentekostnad	2 602 699
Estimatavvik – forpliktelse	-10 721 398
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. – estimat	73 801 557

ESTIMATAVVIK PENSJONSFORPLIKTELSE	2024
Faktisk forpliktelse IB 1.1	65 067 477
Estimert forpliktelse IB 1.1	-75 788 875
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1.	-10 721 398

BRUTTO PENSJONSMIDLER UB – ESTIMAT	2024
Brutto pensjonsmidler IB 1.1. - estimat i fjor	50 397 322
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	8 189 995
Administrasjon	-231 744
Forventet avkastning	1 715 613
Estimatavvik - midler	-11 486 131
Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - estimat	48 585 055

ESTIMATAVVIK PENSJONSMIDLER	2024
Faktiske pensjonsmidler IB 1.1	-38 911 191
Estimerte pensjonsmidler IB 1.1	50 397 322
Estimatavvik pensjonsmidler IB 1.1.	11 486 131

FØRING AV ESTIMATAVVIK OG PREM	2024
Brutto estimatavvik	764 733
Amortisert premieavvik i år	-442 240
Netto balansefort estimatavvik	322 493

AVSTEMMING	2024
Balansefort netto forpliktelse IB 1.1.	25 391 553
Netto pensjonskostnad	7 018 467
Administrasjonskostnad	231 744
Amortisert premieavvik i år	442 240
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	-8 189 995
Netto balansefort estimatavvik i år	322 493
Balansefort netto forpliktelse UB 31.12.	25 216 502

Note 12 Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti- ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Brattvåg barnehage BA	Barnehage	selvskyldner	kr 3 000 000	kr 1 311 071	-	X	Statsforvalter	2031
Brattvåg bustadstiftelse	Bustader	simpel	kr 500 000	kr -	-	X	Statsforvalter	2023
Vatne aldersbustader	Bustader	simpel	kr 600 000	kr 392 171	-	X	Statsforvalter	2026
Vatne aldersbustader	Bustader	simpel	kr 1 200 000	kr 372 540	-	X	Statsforvalter	2024
Haramsøy aldersbustader (ungd.bust.)	Bustader	simpel	kr 526 000	kr 554 213	-	X	Statsforvalter	2028
Brattvåg IL/anleggsutvikling	Idrettsanlegg/folkehelse	simpel	kr 8 000 000	kr 5 110 000	-	X	Statsforvalter	2036
Norborg IL/anleggsutvikling	Idrettsanlegg/folkehelse	simpel	kr 16 000 000	kr -	-	X	Statsforvalter	2031
Haram Industrier AS	Vekstbedrifter	selvskyldner	kr 3 200 000	kr 1 920 000	-	X	Statsforvalter	2036
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 5 950 000	kr 50 929	-	X	Statsforvalter	2027
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 22 734 196	kr 137 470	-	X	Statsforvalter	2027
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 22 000 000	kr 400 000	-	X	Statsforvalter	2032
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 30 000 000	kr 850 000	-	X	Statsforvalter	2041
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 10 000 000	kr 425 000	-	X	Statsforvalter	2050
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 6 500 000	kr 251 875	-	X	Statsforvalter	2040
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 23 000 000	kr 843 334	-	X	Statsforvalter	2046
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 26 000 000	kr 758 334	-	X	Statsforvalter	2042
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 20 000 000	kr 925 000	-	X	Statsforvalter	2061
Ålesundsregionens Havnevesen IKS	Havnevesen IKS	IKS	kr 70 000 000	kr 3 237 500	-	X	Statsforvalter	2061
Ravn IL/anleggsutvikling	Idrettsanlegg/folkehelse	simpel	kr 11 000 000	kr 7 950 000	-	X	Kommunestyre	2048
Haram Bygdebok AS	Kommunalt	simpel	kr 350 000	kr -	-	X	Kommunestyre	2026
Vatne aldersbustader	Kommunalt	simpel	kr 350 000	kr 350 000	-	X	Kommunestyre -	2026
Sum garantiansvar				kr 25 839 436	kr -			

Garantiforpliktelsene reduseres i takt med nedbetalingsplaner og ingen nye hendelser er registrert i regnskapsåret. 3 stk. garantier har utløpt/nedbetalt og 1 stk. har

Note 13 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	- 2 713 481,77	- 1 793 403,00	204 068,00	- 4 302 816,77
Tilfluktsrom fond	- 2 218 603,00	-	-	- 2 218 603,00
Startlån - tilskudd/tapsfond	- 1 160 156,42	-	-	- 1 160 156,42
Næringsfond/Hoppid	- 1 770 065,93	-	820 855,00	- 949 210,93
Vindkraftfond	- 1 149 486,58	-	470 000,00	- 679 486,58
Gavefond	- 144 254,85	- 100 929,34	-	- 245 184,19
	-	-	-	-
Øvrige bundne driftsfond	- 11 010 602,85	- 2 126 152,90	1 728 291,68	- 11 408 464,07
Sum	- 20 166 651,40	- 4 020 485,24	3 223 214,68	- 20 963 921,96
Bundne investeringsfond				
Ekstraordinære avdrag på formidlingslån	- 54 995 180,15	- 1 125 967,77	-	- 56 121 147,92
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Øvrige bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum	- 54 995 180,15	- 1 125 967,77	-	- 56 121 147,92

Hvis det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret skal det opplyses om årsaken til dette.

*Saldo for øvrige bundne driftsfond kan innholde statlege midlar.

Note 14 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2024

Haram kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2024 var denne lik 4,350 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

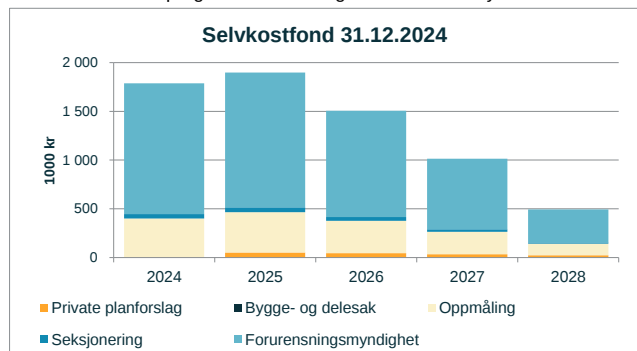
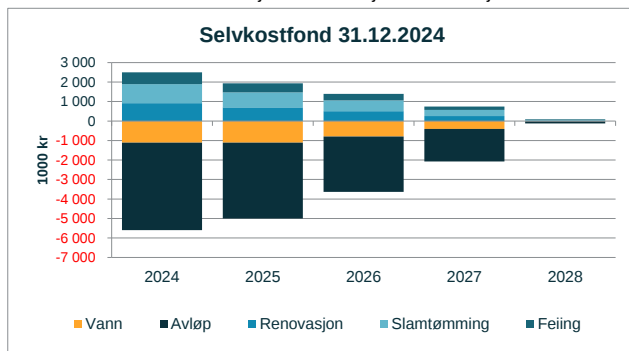
Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2024 i sin helhet være disponert innen 2029.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylene som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2024 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2024

Etterkalkylene for 2024 er basert på regnskap datert 8. februar 2025.

Etterkalkyle selvkost 2024	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	6 300 866	9 663 613	15 742 291	2 115 099	33 821 870
Avskrivningskostnad	3 686 736	2 594 162	63 056	0	6 343 953
Kalkulatorisk rente (4,35 %)	4 014 652	2 767 348	50 486	0	6 832 486
Indirekte driftsutgifter (netto)	672 765	694 027	295 897	191 839	1 854 528
Driftskostnader	14 675 019	15 719 150	16 151 730	2 306 938	48 852 836
- Øvrige driftsinntekter	-952 941	-132 231	-75 096	0	-1 160 268
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	13 722 078	15 586 919	16 076 634	2 306 938	47 692 568
Gebyrinntekter	15 113 665	15 111 641	16 064 330	2 447 212	48 736 848
Resultat	1 391 587	-475 278	-12 304	140 274	1 044 280
Finansiell dekningsgrad i %	110 %	97 %	100 %	106 %	102 %

Selvkostfond 01.01	-2 419 905	-3 845 311	889 508	795 523	-4 580 184
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 391 587	-475 278	-12 304	140 274	1 044 280
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-74 999	-177 608	38 426	37 656	-176 525
Selvkostfond 31.12	-1 103 317	-4 498 197	915 631	973 454	-3 712 430

Etterkalkyle selvkost 2024	Feiing	Private planforslag	Bygge- og delesak	Oppmåling	Totalt
Direkte driftsutgifter	1 505 409	380 706	2 365 054	857 482	5 108 651
Indirekte driftsutgifter (netto)	165 956	62 050	549 265	130 952	908 224
Driftskostnader	1 671 365	442 756	2 914 319	988 434	6 016 874
- Øvrige driftsinntekter	0	-141 591	-482 435	0	-624 026
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 671 365	301 165	2 431 884	988 434	5 392 848
Subsidiering	0	229 765	93 353	0	0
Gebyrinntekter	1 498 102	71 400	2 320 030	1 379 821	5 269 353
Resultat	-173 263	0	-18 501	391 387	-123 495
Finansiell dekningsgrad i %	90 %	24 %	95 %	140 %	98 %

Selvkostfond 01.01	752 000	0	18 501	0	770 501
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-173 263	0	-18 501	391 387	199 623
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	28 944	0	0	8 513	37 456
Selvkostfond 31.12	607 681	0	0	399 899	1 007 580

Etterkalkyle selvkost 2024	Seksjonering	Forurensning smyndighet			Totalt
Direkte driftsutgifter	47 465	112 312			159 777
Indirekte driftsutgifter (netto)	34 934	21 020			55 954
Driftskostnader	82 399	133 332			215 731
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	82 399	133 332			215 731
Gebyrinntekter	123 500	1 205 811			1 329 311
Resultat	41 101	1 072 479			1 113 580
Finansiell dekningsgrad i %	150 %	904 %			308 %

Selvkostfond 01.01	4 335	234 786			239 121
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	41 101	1 072 479			1 113 580
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	1 083	33 540			34 622
Selvkostfond 31.12	46 518	1 340 805			1 387 324

Etterkalkylene for 2024 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet Momentum by Visma som har mer enn 21 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Vann - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Vann

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 1 391 587. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 1 103 317. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	2 667 441	3 300 000	3 471 600	3 652 123	3 842 034	4 041 819
11*** Varer og tjenester	0	1 267 913	1 230 000	1 260 750	1 292 269	1 324 575	1 357 690
12*** Varer og tjenester	0	1 027 085	2 000 000	2 050 000	2 101 250	2 153 781	2 207 626
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	1 338 427	1 800 000	1 845 000	1 891 125	1 938 403	1 986 863
Direkte driftsutgifter	0	6 300 866	8 330 000	8 627 350	8 936 767	9 258 793	9 593 998
Avskrivningskostnad	0	3 686 736	3 732 733	3 748 342	4 012 593	4 043 449	4 120 868
Kalkulatorisk rente	0	4 014 652	3 472 083	3 438 985	3 650 140	3 851 003	3 828 648
Indirekte kostnader	0	672 765	736 400	774 693	814 977	857 356	901 938
Sum driftskostnader	0	14 675 019	16 271 215	16 589 370	17 414 476	18 010 601	18 445 452
- Øvrige inntekter	0	-952 941	-757 010	-785 019	-814 065	-844 185	-875 420
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	13 722 078	15 514 205	15 804 351	16 600 411	17 166 415	17 570 032
Gebyrinntekter	0	15 113 665	15 550 746	16 156 950	17 005 082	17 571 400	17 578 658
Resultat	0	1 391 587	36 541	352 599	404 671	404 985	8 626
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	110,1 %	100,2 %	102,2 %	102,4 %	102,4 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	-2 419 905	-1 103 317	-1 107 140	-789 075	-406 583	-9 435
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	1 391 587	36 541	352 599	404 671	404 985	8 626
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	-74 999	-40 364	-34 534	-22 179	-7 837	-197
Selvkostfond 31.12	0	-1 103 317	-1 107 140	-789 075	-406 583	-9 435	-1 005

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1640 Avgiftspliktige kommunale gebyr	0	15 100 065	15 530 746	16 136 950	16 985 082	17 551 400	17 558 658
1641 Tilknytningsgebyr	0	13 600	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Gebyrsatser, Vann (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnementsgebyr (kr/abbonnent)	0	2 260	2 734	3 155	3 874	5 145	5 181
Forbruksgebyr (kr/m ³)	0,00	46,54	46,41	46,24	45,20	39,54	39,34
Årsgebyr ved 144 m³ årlig forbruk	0	8 962	9 417	9 813	10 383	10 838	10 846
Årlig endring			5,1 %	4,2 %	5,8 %	4,4 %	0,1 %

Avløp - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Avløp

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd lik kr 475 278. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 4 498 197. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Avløp - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	3 596 337	3 997 600	4 205 475	4 424 160	4 654 216	4 896 235
11*** Varer og tjenester	0	1 183 854	960 262	995 792	1 032 636	1 070 844	1 110 465
12*** Varer og tjenester	0	1 791 117	1 970 300	2 043 201	2 118 800	2 197 195	2 278 491
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	3 092 305	3 007 300	3 118 570	3 233 957	3 353 614	3 477 697
Direkte driftsutgifter	0	9 663 613	9 935 462	10 363 038	10 809 553	11 275 868	11 762 889
Avskrivningskostnad	0	2 594 162	2 764 823	2 943 712	3 116 628	3 265 757	3 461 758
Kalkulatorisk rente	0	2 767 348	2 446 482	2 630 813	2 868 310	3 098 497	3 276 529
Indirekte kostnader	0	694 027	683 800	719 358	756 764	796 116	837 514
Sum driftskostnader	0	15 719 150	15 830 567	16 656 920	17 551 255	18 436 238	19 338 690
- Øvrige inntekter	0	-132 231	-133 250	-136 581	-139 996	-143 496	-147 083
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	15 586 919	15 697 317	16 520 339	17 411 259	18 292 743	19 191 607
Gebyrinntekter	0	15 111 641	16 450 529	17 698 283	18 675 225	19 880 098	20 000 381
Resultat	0	-475 278	753 211	1 177 944	1 263 966	1 587 355	808 774
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	97,0 %	104,8 %	107,1 %	107,3 %	108,7 %	104,2 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	-3 845 311	-4 498 197	-3 898 309	-2 843 141	-1 662 757	-108 774
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-475 278	753 211	1 177 944	1 263 966	1 587 355	808 774
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	-177 608	-153 323	-122 776	-83 582	-33 373	11 352
Selvkostfond 31.12	0	-4 498 197	-3 898 309	-2 843 141	-1 662 757	-108 774	711 352

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1640 Avgiftspliktige kommunale gebyr	0	15 091 241	16 429 529	17 677 283	18 654 225	19 859 098	19 979 381
1641 Tilknytningsgebyr	0	20 400	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnementsgebyr (kr/abbonnent)	0	1 201	1 536	1 998	2 180	2 480	2 625
Forbruksgebyr (kr/m ³)	0,00	23,39	23,63	23,74	24,70	25,53	25,05
Årsgebyr ved 144 m³ årlig forbruk	0	4 569	4 938	5 416	5 737	6 156	6 232
Årlig endring			8,1 %	9,7 %	5,9 %	7,3 %	1,2 %

Renovasjon - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Renovasjon

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd lik kr 12 304. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 915 631. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Renovasjon - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	0	52 600	55 335	58 213	61 240	64 424
11*** Varer og tjenester	0	480	36 295	37 638	39 031	40 475	41 972
12*** Varer og tjenester	0	71 048	50 000	20 740	21 507	22 303	23 128
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	15 670 763	16 177 200	16 775 756	17 396 459	18 040 128	18 707 613
Direkte driftsutgifter	0	15 742 291	16 316 095	16 889 470	17 515 210	18 164 146	18 837 138
Avskrivningskostnad	0	63 056	213 056	213 056	213 056	213 056	213 056
Kalkulatorisk rente	0	50 486	149 638	252 632	249 345	245 121	236 940
Indirekte kostnader	0	295 897	173 580	182 606	192 102	202 091	212 600
Sum driftskostnader	0	16 151 730	16 852 369	17 537 763	18 169 712	18 824 414	19 499 734
- Øvrige inntekter	0	-75 096	0	0	0	0	0
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	16 076 634	16 852 369	17 537 763	18 169 712	18 824 414	19 499 734
Gebyrinntekter	0	16 064 330	16 612 048	17 313 276	17 915 149	18 569 278	19 487 690
Resultat	0	-12 304	-240 322	-224 487	-254 564	-255 136	-12 043
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	99,9 %	98,6 %	98,7 %	98,6 %	98,6 %	99,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	889 508	915 631	704 900	502 401	262 017	12 043
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-12 304	-240 322	-224 487	-254 564	-255 136	-12 043
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	38 426	29 591	21 988	14 180	5 163	231
Selvkostfond 31.12	0	915 631	704 900	502 401	262 017	12 043	231

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1640 Avgiftspliktige kommunale gebyr	0	16 064 330	16 612 048	17 313 276	17 915 149	18 569 278	19 487 690

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 1500 Restavfall dunk 140 l inkl. mva.

Gebyrsatser, Renovasjon (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/lvare)	0	4 836	5 004	5 216	5 397	5 594	5 871
Årlig endring			3,5 %	4,2 %	3,5 %	3,7 %	4,9 %

Slamtømming - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Slamtømming

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 140 274. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 973 454. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Slamtømming - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	0	18 936	19 921	20 957	22 046	23 193
11*** Varer og tjenester	0	0	6 222	6 452	6 691	6 939	7 195
12*** Varer og tjenester	0	1 285	15 555	16 131	16 727	17 346	17 988
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	2 113 814	2 192 041	2 273 146	2 357 253	2 444 471	2 534 916
Direkte driftsutgifter	0	2 115 099	2 232 754	2 315 650	2 401 627	2 490 802	2 583 292
Indirekte kostnader	0	191 839	94 680	99 603	104 783	110 231	115 963
Sum driftskostnader	0	2 306 938	2 327 434	2 415 253	2 506 410	2 601 033	2 699 256
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	2 306 938	2 327 434	2 415 253	2 506 410	2 601 033	2 699 256
Gebyrinntekter	0	2 447 212	2 091 527	2 183 322	2 241 484	2 335 038	2 645 359
Resultat	0	140 274	-235 906	-231 931	-264 926	-265 996	-53 896
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	106,1 %	89,9 %	90,4 %	89,4 %	89,8 %	98,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	795 523	973 454	769 372	561 682	312 981	53 896
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	140 274	-235 906	-231 931	-264 926	-265 996	-53 896
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	37 656	31 825	24 241	16 224	6 911	1 035
Selvkostfond 31.12	0	973 454	769 372	561 682	312 981	53 896	1 035

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1640 Avgiftspliktige kommunale gebyr	0	2 447 212	2 091 527	2 183 322	2 241 484	2 335 038	2 645 359

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 7100 - Slamtømming annakvart år (oppmøtegebyr) ekskl. mva.

Gebyrsatser, Slamtømming (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/vare)	0	1 663	1 465	1 529	1 570	1 636	1 853
Årlig endring			-11,9 %	4,4 %	2,7 %	4,2 %	13,3 %

Feiing - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Feiing

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd lik kr 173 263. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 607 681. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Feiing - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	0	21 040	22 134	23 285	24 496	25 770
12*** Varer og tjenester	0	2 409	0	0	0	0	0
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	1 503 000	1 628 600	1 688 858	1 751 346	1 816 146	1 883 343
Direkte driftsutgifter	0	1 505 409	1 649 640	1 710 992	1 774 631	1 840 642	1 909 113
Indirekte kostnader	0	165 956	120 980	127 271	133 889	140 851	148 176
Sum driftskostnader	0	1 671 365	1 770 620	1 838 263	1 908 520	1 981 493	2 057 288
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	1 671 365	1 770 620	1 838 263	1 908 520	1 981 493	2 057 288
Gebyrinntekter	0	1 498 102	1 608 520	1 688 985	1 739 048	1 841 298	2 053 445
Resultat	0	-173 263	-162 100	-149 278	-169 472	-140 195	-3 844
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	89,6 %	90,8 %	91,9 %	91,1 %	92,9 %	99,8 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	752 000	607 681	465 172	330 382	170 195	33 844
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-173 263	-162 100	-149 278	-169 472	-140 195	-3 844
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	28 944	19 591	14 489	9 285	3 844	1 226
Selvkostfond 31.12	0	607 681	465 172	330 382	170 195	33 844	31 226

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	1 498 102	1 608 520	1 688 985	1 739 048	1 841 298	2 053 445

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 1400 Feie- og tilsynsgebyr, annet enn fritidsbustad - Elementpipe, per fyringsanlegg per eigedom ekskl. mva.

Gebyrsatser, Feiing (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/vare)	0	451	473	509	524	555	619
Årlig endring			4,8 %	7,6 %	2,9 %	5,9 %	11,5 %

Private planforslag - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Private planforslag

Etterkalkylen for 2024 viser at gebyrområdet subsidieres med 229 765 kr. I tråd med selvkostforskriften har ikke kommunen anledning til å fremføre systematiske underskudd for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkelloven. Eventuelle underskudd på gebyrområdet må dermed subsidieres over kommunekassens frie midler, ved mindre kommunen allerede har opparbeidet seg et selvkostfond.

Private planforslag - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	367 515	314 045	330 376	347 555	365 628	384 641
11*** Varer og tjenester	0	8 025	10 629	11 023	11 430	11 853	12 292
12*** Varer og tjenester	0	5 166	10 629	11 023	11 430	11 853	12 292
Direkte driftsutgifter	0	380 706	335 304	352 421	370 416	389 335	409 224
Indirekte kostnader	0	62 050	118 876	125 058	131 561	138 402	145 599
Sum driftskostnader	0	442 756	454 180	477 478	501 976	527 736	554 823
- Øvrige inntekter	0	-141 591	-145 131	0	0	0	0
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	301 165	309 049	477 478	501 976	527 736	554 823
Tilskudd/subsidiering	0	229 765	0	0	0	0	0
Gebyrinntekter	0	71 400	359 998	468 111	490 377	515 928	542 854
Resultat	0	0	50 949	-9 367	-11 600	-11 808	-11 969
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	23,7 %	116,5 %	98,0 %	97,7 %	97,8 %	97,8 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	0	0	51 897	44 281	34 136	23 412
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	50 949	-9 367	-11 600	-11 808	-11 969
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	0	948	1 752	1 455	1 084	669
Selvkostfond 31.12	0	0	51 897	44 281	34 136	23 412	12 113

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	71 400	359 998	468 111	490 377	515 928	542 854

Bygge- og delesak - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Bygge- og delesak

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd lik kr 18 501. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 0. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Bygge- og delesak - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	2 270 275	2 900 000	3 000 000	3 156 000	3 320 112	3 492 758
11*** Varer og tjenester	0	93 481	150 000	155 550	161 305	167 274	173 463
12*** Varer og tjenester	0	1 298	50 000	51 850	53 768	55 758	57 821
Direkte driftsutgifter	0	2 365 054	3 100 000	3 207 400	3 371 074	3 543 144	3 724 042
Indirekte kostnader	0	549 265	580 000	610 160	641 888	675 267	710 380
Sum driftskostnader	0	2 914 319	3 680 000	3 817 560	4 012 962	4 218 410	4 434 422
- Øvrige inntekter	0	-482 435	-300 000	-307 500	-315 188	-323 067	-331 144
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	2 431 884	3 380 000	3 510 060	3 697 775	3 895 343	4 103 278
Tilskudd/subsidiering	0	93 353	693 108	0	0	0	0
Gebyrinntekter	0	2 320 030	2 686 892	3 510 060	3 697 775	3 895 343	4 103 278
Resultat	0	-18 501	0	0	0	0	0
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	95,4 %	79,5 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	18 501	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-18 501	0	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	0	0	0	0	0

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	2 320 030	2 686 892	3 510 060	3 697 775	3 895 343	4 103 278

Oppmåling - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Oppmåling

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 391 387. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 399 899. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Oppmåling - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	720 781	578 600	608 687	640 339	673 637	708 666
11*** Varer og tjenester	0	69 648	124 440	129 044	133 819	138 770	143 905
12*** Varer og tjenester	0	44 595	41 480	43 015	44 606	46 257	47 968
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	22 459	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	0	857 482	744 520	780 746	818 764	858 664	900 539
Indirekte kostnader	0	130 952	210 400	221 341	232 851	244 959	257 697
Sum driftskostnader	0	988 434	954 920	1 002 087	1 051 615	1 103 622	1 158 235
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	988 434	954 920	1 002 087	1 051 615	1 103 622	1 158 235
Gebyrinntekter	0	1 379 821	954 920	906 534	937 723	987 959	1 041 206
Resultat	0	391 387	0	-95 553	-113 891	-115 664	-117 030
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	139,6 %	100,0 %	90,5 %	89,2 %	89,5 %	89,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	0	399 899	414 775	332 838	229 375	120 299
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	391 387	0	-95 553	-113 891	-115 664	-117 030
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	8 513	14 876	13 616	10 429	6 587	2 373
Selvkostfond 31.12	0	399 899	414 775	332 838	229 375	120 299	5 642

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	1 379 821	954 920	906 534	937 723	987 959	1 041 206

Seksjonering - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Seksjonering

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 41 101. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 46 518. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Seksjonering - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	47 424	117 824	123 951	130 396	137 177	144 310
11*** Varer og tjenester	0	0	1 063	1 102	1 143	1 185	1 229
12*** Varer og tjenester	0	41	2 126	2 205	2 286	2 371	2 458
Direkte driftsutgifter	0	47 465	121 013	127 258	133 825	140 733	147 998
Indirekte kostnader	0	34 934	23 000	24 196	25 454	26 778	28 170
Sum driftskostnader	0	82 399	144 013	151 454	159 280	167 511	176 168
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	82 399	144 013	151 454	159 280	167 511	176 168
Gebyrinntekter	0	123 500	144 013	140 006	145 663	153 656	163 718
Resultat	0	41 101	0	-11 448	-13 617	-13 855	-12 450
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	149,9 %	100,0 %	92,4 %	91,5 %	91,7 %	92,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	4 335	46 518	48 249	38 379	25 955	12 831
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	41 101	0	-11 448	-13 617	-13 855	-12 450
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	1 083	1 730	1 578	1 193	731	254
Selvkostfond 31.12	0	46 518	48 249	38 379	25 955	12 831	636

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	123 500	144 013	140 006	145 663	153 656	163 718

Forurensningsmyndighet - Selvkostoversikt 2023 til 2029

Etterkalkyle 2024 for Forurensningsmyndighet

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 1 072 479. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 1 340 805. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Forurensningsmyndighet - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	0	111 657	1 000 000	1 052 000	1 106 704	1 164 253	1 224 794
11*** Varer og tjenester	0	-12	15 555	16 131	16 727	17 346	17 988
12*** Varer og tjenester	0	667	8 296	8 603	8 921	9 251	9 594
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	0	1 037	1 075	1 115	1 156	1 199
Direkte driftsutgifter	0	112 312	1 024 888	1 077 809	1 133 468	1 192 007	1 253 575
Indirekte kostnader	0	21 020	75 744	79 683	83 826	88 185	92 771
Sum driftskostnader	0	133 332	1 100 632	1 157 492	1 217 294	1 280 192	1 346 345
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	133 332	1 100 632	1 157 492	1 217 294	1 280 192	1 346 345
Gebyrinntekter	0	1 205 811	1 094 359	819 319	816 566	872 498	1 019 504
Resultat	0	1 072 479	-6 273	-338 172	-400 728	-407 694	-326 842
Finansiell dekningsgrad (%)	0,0 %	904,4 %	99,4 %	70,8 %	67,1 %	68,2 %	75,7 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	234 786	1 340 805	1 384 294	1 091 206	724 152	336 437
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	1 072 479	-6 273	-338 172	-400 728	-407 694	-326 842
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	0	33 540	49 761	45 084	33 674	19 980	6 644
Selvkostfond 31.12	0	1 340 805	1 384 294	1 091 206	724 152	336 437	16 239

Gebyrinntekter	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1621 Gebyrinntekter- avg.fri	0	1 205 811	1 094 359	819 319	816 566	872 498	1 019 504

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 5100 Kontroll/Tilsyn Spredte Utslipp Kap 12 ekskl. mva.

Gebyrsatser, Forurensningsmyndighet (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/vare)	0	698	699	480	479	512	598
Årlig endring			0,0 %	-31,2 %	-0,4 %	6,9 %	16,9 %

Note 15 Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Avkastningen er beregnet som den delen av salgsinntekten som gjenspeiler resultatene som er opptjent i selskapet i løpet av kommunens eiertid.

Antall solgte aksjer		
Salgsum pr. aksje		
Inntektsført i driftsregnskapet	kr -	kr -
Inntektsført i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Sum inntektsført salgssum	kr -	kr -

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse (111)	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs- godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	1 338 822	0	0	0
Ordfører	1 161 141	0	0	0

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA.

Godtgjørelse til revisor	Kommune- kassen
Revisjon	357 805
Rådgivning - forvaltningsrevisjon	113 689
Samlet godtgjørelse	471 494

Note 27 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Følgende usikre forpliktelser er regnskapsført:

Forpliktelsens art	Antatt oppgjørs-tidspunkt	Balanseført forpliktelse	Endring i året
K.deling - Tilskot FK - Nordøyvegen	2025	3 766 000,00	0
K.deling - Tilskot Framtidslabben	2025		
K.deling - Tilskot Fontenehuset	2025		
K.deling - UB Disposisjonsfond	2025	23 625 818,00	0
Sum usikre forpliktelser		27 391 818,00	0

Uenighet i fordeling av forpliktelse - Nordøyvegen, differanse 2024 ført som fordring på Ålesund, opptil kr 3.766.000. Uenighet i fordeling av forpliktelse - Kompetanseparken, differanse 2024 ikke ført, opptil kr 700.000. Uenighet i fordeling av forpliktelse - Fontenehuset, differanse 2024 ikke ført, opptil kr 271.700.

Betingede eiendeler

Ved sannsynlighetsovervekt for at kommunen vil motta et oppgjør knyttet til vesentlige betingede eiendeler bør det gis opplysninger om den betingede eiendelen og eventuelt anslag på virkning i driftsregnskap og balanse.

1. Kommunedeling - saker til skjønnsnemd. Saker av stort fremtidig betydning er fordeling av fremtidig forpliktelse Nordøyvegen, der differanse uenighet er kr 61.880.000 + renter, og fordeling disposisjonsfond kr 23.625.818.
2. Kommunedelingsmidler - krav til Ålesund kommune. Ålesund ønsker ikke å benytte kommunedelingsmidler til å dekke manglende inntekter i inntektsystemet 2024 for Haram grunnet feil i skeivdelingen av tallmaterialet mellom Ålesund og Haram i 2023. Det er holdt tilbake kr 11.700.000 som Haram skulle hatt i rammetildeling 2024. Denne inntekten er i Haram sitt regnskap inntektsført som bruk av kommunedelingsmidler etter kommunikasjon med revisjonen og står som et krav på kommunedelingsmidlene.

Hendelser etter balansedagen

Hvis kommunen etter balansedagen får informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, bør kommunen gi noteopplysninger om disse forholdene. Det samme gjelder for hendelser etter balansedagen som ikke medfører regnskapsmessige konsekvenser, men som er av en slik betydning at manglende informasjon om disse vil påvirke regnskapsbrukernes evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger på bakgrunn av årsregnskapet.

Note 29 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Uvanlige og vesentlige poster som er sentrale for å forstå og analysere regnskapet bør spesifiseres. Dette kan være vesentlige enkeltposter som for eksempel kundefordringer, andre fordringer, utlån og kortsiktig gjeld. Det kan også være vesentlige transaksjoner som inntektsførte tilskudd i driftsregnskapet som er avsatt til fond, salg av aksjer, utskilling av del av virksomheten i kommunale foretak, AS eller lignende.

1) Kommunedeling

Statstilskudd på 200 mill. kroner for å dekke kostnader til kommunedeling var en vesentlig innbetaling i 2023.

Det er brukt 125 mill. kroner av disse midlene i 2023. Resten ble avsatt til fond for bruk i 2024. Teknisk og praktisk var Ålesund i stor grad ferdig i 2023 og skillene mellom gammel og ny organisasjon gikk i stor grad i desember 2023. Haram kommune måtte i stor grad av tekniske og praktiske årsaker bygges i 2024. Både systemer og innplasseringer var i stor grad uferdig ved oppstart 1.1.24, men har gradvis kommet på plass i løpet av 2024. Det var derfor forventet at Haram kom til å benytte brorparten av de resterende kommunedelingsmidlene. Regnskap per 31.12.24 viser imidlertid for Haram et lagt lavere forbruk enn ventet, kr 23.106.831 på delingsprosjektet. I tillegg kommer de manglende rammeoverføringene på grunn av feildeling av tallmaterialet i 2023, kr 11.570.000. Totalt 34.676.831, godt under halvparten av de resterende 75 mnok på fondet for kommunedeling.

2) Investeringsprosjekt over 10 mnok

	Regnskap 2024	Buds(end) 2024	Avvik -
8903 I: Haramsøy barne og ungdomsskule	5 122 025	5 400 000	- 277 975
8904 I: Eidet barne- og ungdomsskole	186 299 850	142 000 000	44 299 850

3) Avsatt tap kundefordringer

Det er i 2024 ikke gjort større konkrete vurderinger av de største kundefordringene som grunnlag for avsetning for framtidig tap. Haram har fått overført, per juni/juli, inntil 4 databaser med krav, gamle Haram, Ålesund 20-23, ÅKE 20-23 og ÅK 24. Det har blitt jobbet med vurderinger og anskaffelse av et innfordringssystem for Haram som innføres i årskiftet 24/25. Nå alle krav er importert og gjennomgått, vil en ta nye vurderinger på alle kundefordringene fra alle de ulike reskontro basene.

	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Konstanterte tap	-	-
Avsatt for framtidig tap	-	-
Sum	-	-

Avsatt i regnskapet for framtidig tap på kundfordringer	559 419	-
---	---------	---

Det ble i 2023, før kommunedelingen, gjennomført større nedskrivning av konstaterte tap på krav i regnskapet for 2023. Dessverre ser det ut til at det ligger igjen en del krav fra gamle Haram som ikke ble ryddet i 2023.